

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α΄ ΟΜΑΔΑ

A.1. Να χαρακτηρίσετε καθεμιά από τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ).

- α. Με την εκδήλωση της Επανάστασης του 1821 οι τρομοκρατικές ενέργειες των Τούρκων προκάλεσαν κύμα φυγής από τη Μ.Ασία και τα νησιά του Αιγαίου.
- β. Στα τάγματα εργασίας κατατάσσονταν άνδρες ηλικίας 25-45 χρόνων.
- γ. Μέχρι τις αρχές του 1920 είχαν καταφύγει στην Ελλάδα 800.000 πρόσφυγες.
- δ. Μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου ένα μικρό τμήμα των προσφύγων επέστρεψε στις πατρογονικές του εστίες.
- ε. Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή μεγάλο μέρος των αιχμαλώτων αποδεκατίστηκε από τις κακουχίες και την ασιτία.
- στ. Οι πρόσφυγες που κατέφυγαν στην Ελλάδα αμέσως μετά τη Μικρασιατική καταστροφή ήταν 1.220.000.
- ζ. Για την περίθαλψη των προσφύγων κινητοποιήθηκε τόσο το κράτος όσο κι οι ιδιωτικοί φορείς.
- η. Για τη στέγαση των προσφύγων επιτάχθηκαν σπίτια, ενώ ταυτόχρονα χρησιμοποιήθηκε κάθε στεγασμένος χώρος.
- θ. Η ΕΑΠ είχε ελάχιστα μέσα στη διάθεσή της για την αποκατάσταση των προσφύγων.
- ι. Η μετανάστευση Μουσουλμάνων της Βαλκανικής προς τη Μικρά Ασία υποκινήθηκε απ΄ την ελληνική κυβέρνηση.

Μονάδες 10

A.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των εννοιών:

- A. Μικτή Επιτροπή (1914)
- B. Τάγματα Εργασίας
- Γ. «Οργανισμός»
- Δ. «Σύμφωνο περί αμοιβαίας μεταναστεύσεως μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρίας»

Μονάδες 12

A.3. Πως πραγματοποιήθηκε η περίθαλψη των προσφύγων κατά την περίοδο 1914-16;

Μονάδες 15

A.4. Η παλιννόστηση των προσφύγων στη Μικρά Ασία κατά την περίοδο 1919-1920: Πώς πραγματοποιήθηκε και ποιες συνθήκες βρήκαν οι Έλληνες κατά την επιστροφή τους στη Μικρά Ασία;

Μονάδες 15

B' ΟΜΑΔΑ

B.1. Μελετώντας τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε:

α. Τα αίτια των διωγμών των Ελλήνων από τους Τούρκους κατά το 1914.

β. Να αναφέρετε τις μορφές καταπίεσης που υπέστησαν οι Έλληνες της Μικράς Ασίας κατά το 1914.

Μονάδες 24

α. «Επί τριάντα έτη η Γερμανία είχε ελεύθερο πεδίο δράσης στην Τουρκία. Στην αρχή την ενδιέφερε μόνο ως προς τη διάθεση των βιομηχανικών της προϊόντων, ως ένα πεδίο δράσης των οικονομικών και εμπορικών της συναλλαγών. Αλλά από το 1913 οι Γερμανοί πολιτικοί σχολιαστές μιλούσαν ήδη για γερμανική αποίκιση της Μικράς Ασίας: «Η μόνη λύση στο Ανατολικό ζήτημα, που θα ευνοούσε τη Γερμανία και την Αυστροουγγαρία», έγραφε ο Ritter στο έργο του Berlin-Bagdad, «θα ήταν η συμμαχία των κρατών της Κεντρικής Ευρώπης ως Προστάτιδων Δυνάμεων της Μικράς Ασίας, με το προνόμιο να μπορούν να αποικίσουν τη χώρα». Αδειάστε τη Μικρά Ασία από τα ιθαγενή στοιχεία που σας στέκονται εμπόδιο, έλεγε εκείνο τον καιρό η Πρωσική κυβέρνηση στους Ταλαάτ και Εμβέρ, είσαστε δάσκαλοι στην τέχνη της εκκένωσης. Και εμείς θα αντικαταστήσουμε αυτούς τους σκύλους τος Έλληνες, τους ταραχοποιούς και άπληστους, με καλούς και τίμιους, εργατικούς Γερμανούς, υποταγμένους και υπάκουους, οι οποίοι θα σας αποδώσουν στο εκατονταπλάσιο αυτό που η εξαφάνιση των Ελλήνων θα σας

έχει στερήσει και τα οφέλη από την επιχείρηση θα είναι για σας σημαντικότερα απ' ότι όλοι οι θησαυροί του χαλίφη».

Filix Sartiaux, Η Ελληνική Μικρασία, Ιστορητής, 1993, σ. 157-159

β. «Εκτός από την άνοδο του τουρκικού εθνικισμού, που υπήρξε ο κύριος παράγων, στη δίωξη του ελληνικού στοιχείου συντέλεσαν και οικονομικοί συνετέλεσαν και οικονομικοί λόγοι. Οι Έλληνες, με τη συγκέντρωση του εμπορίου και της βιομηχανίας στα χέρια τους, ήταν φυσικό να αποτελούν εμπόδιο στην επιδίωξη της Γερμανίας να ολοκληρώσει την οικονομική της διείσδυση στην υπανάπτυκτη Τουρκία. Έτσι στα 1915 προπαγανδιστικά φυλλάδια της Γερμανικής Τράπεζας Παλαιστίνης προέτρεπαν τους Τούρκους να μην έχουν εμπορικές σχέσεις με Έλληνες και Αρμένιους. Γερμανοί στρατιωτικοί εξάλλου υπέδειξαν στους Τούρκους την εκτόπιση των Ελλήνων της Ανατολικής Θράκης και της Μικράς Ασίας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και επέβλεψαν στη μεθόδευση της μεταφοράς χιλιάδων Ελλήνων για «στρατιωτικούς λόγους» που κατέληξε σε πραγματική εξόντωση».

Έφη Αλλαμανή, Κρίσπα Παναγιωτοπούλου, Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας σε διωγμό, στο «Ιστορία του Ελληνικού Έθνους», τ.ΙΕ΄, Εκδοτική Αθηνών, 1977, σ.99

Β.2. Να ερμηνεύσετε τα ποσοστά των προσφύγων που εγκαταστάθηκαν στο ελληνικό κράτος κατά τις τρεις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα σύμφωνα με τον πίνακα. **Μονάδες 24**

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Μικρά Ασία	626954	51.3%
Ανατ. Θράκη	256635	21%
Πόντος	182169	14.9%
Κων/πολη	38458	3.2%
Τουρκία (σύνολο)	1104216	90.4%
Καύκασος	47091	3.9%
Ρωσία	11435	0.9%
Ρωσία (σύνολο)	58526	4.8%
Βουλγαρία	49027	4%
Σερβία	6057	0.5%
Αλβανία	2498	0.2%
Άλλες περιοχές (Δωδεκάνησα, Ρουμανία, Κύπρος, Αίγυπτος)	1525	0.1%
ΣΥΝΟΛΟ	1221849	100%

(Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας. Απογραφή 1928)